

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.6.2022
COM(2022) 310 final

2022/0202 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahelise autokaubaveo lepingu Euroopa Liidu
nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Pärast Venemaa poolt Ukraina vastu alustatud agressioonisõda on kaubavedu Moldova Vabariigist muutunud väga raskeks. Moldova ettevõtjad peavad otsima alternatiivseid maanteid, et vältida Ukraina territooriumi läbimist, mis on seni olnud ainus viis jõuda Ukrainast ida pool asuvate kolmandate riikide turgudele. Võimatus kasutada transiiti läbi Ukraina tekitab ohu, et Moldova ettevõtjad ei saa täita oma idapiirkonnas asuvate kaubanduspartneritega sõlmitud pikaajalisi lepinguid kaupade (eelkõige põllumajandustoodete) tarnimiseks. Sellele lisandub asjaolu, et ettevõtjatel võib nüüd olla vaja otsida teisi äripartnereid ja nad võivad seega suurendada oma kahepoolseid vedusid Euroopa Liidu liikmesriikidega.

Liidu ja Moldova Vabariigi vahelist autokaubavedu reguleeritakse praegu kahe peamise mehhanismiga, nimelt liikmesriikide ja Moldova Vabariigi vaheliste kahepoolsete transpordilepingutega ning Rahvusvahelise Transpordifoorumi mitmepoolse kvoodisüsteemi raames antavate lubadega. Mõlema mehhanismiga kehtestatakse mõlema poole veoettevõtjatele kvoodid transiidi ja kahepoolse kaubanduse osas.

Seetõttu peaksid Moldova ettevõtjad seda olukorda silmas pidades suurendama liikmesriikidega toimuvate Euroopa ja kahepoolsete autovedude transiitvedusid. See toetaks ka Moldova ühiskonda ja majandust, mida on märkimisväärselt mõjutanud Venemaa agressioonisõda ning mis on ajutiselt vastu võtnud enam kui 350 000 pagulast, kes tulevad Ukrainast ja sõidavad edasi teistesse riikidesse. Autovedude arvu suurenemine võrreldes tavaolukorraga ületaks aga suure tõenäosusega kvoodid, mis on sätestatud liikmesriikide ja Moldova Vabariigi kahepoolsetes lepingutes ning mis on antud Rahvusvahelise Transpordifoorumi kaudu.

Käesolev Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vaheline autokaubaveo leping asendaks seega olemasolevad kahepoolsed transpordilepingud liikmesriikide ja Moldova vahel ning hõlbustaks ettevõtjate jaoks alternatiivsete maanteede kasutamist, kuna kahepoolsed veod ja transiit oleksid lepingupoolte vahel liberaliseeritud.

Seepärast on asjakohane allkirjastada leping, millega liberaliseeritakse autokaubavedu Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahel seoses kahepoolsete vedude ja transiitvedudega. Käesolev leping peaks olema ajaliselt piiratud, kuid seda peaks olema võimalik pikendada.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Käesolev leping on kooskõlas ELi praeguse välispoliitikaga Moldova Vabariigiga. Moldova Vabariigi valitsus on taotlenud sellist lepingut kiireloomulise meetmena.

Moldova Vabariigiga sõlmitav autokaubaveo leping oleks kooskõlas ka assotsieerimislepinguga,¹ kuna selle artiklis 82 kutsutakse üles tegema koostööd, et parandada kaupade liikumist, muuta Moldova Vabariigi, ELi ja piirkonna kolmandate riikide vahelised transpordivood sujuvamaks, kõrvaldades halduslikud, tehnilised ja muud takistused.

¹ Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning Moldova Vabariigi vaheline assotsieerimisleping.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 91 koostoimes artikli 218 lõikega 5.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Leping on kõige tõhusam vahend ELi ja Moldova Vabariigi vaheliste autoveoalaste suhete tugevdamiseks, kuna sellega kõrvaldatakse kvootide ja lubade süsteemiga kehtestatud piirangud.

Käesolev leping ei suurenda võrreldes praegusega liikmesriikide ametiasutuste ega sektori haldus- ja finantskoormust. See vastupidi vähendab nii sektori kui ka liikmesriikide halduskoormust. Eelkõige kaotatakse sellega vajadus ELi veoettevõtjate veolubade järele nimetatud veoõiguste kategooriate puhul (transiit- ja kahepoolsed õigused), mis vähendab ELi transpordisektori ja liikmesriikide ametiasutuste koormust seoses selliste lubade väljaandmise ja trükkimisega seotud haldusformaalsustega.

- **Vahendi valik**

Rahvusvaheline leping.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev leping sisaldab artiklites 5 ja 6 sätestatud läbivaatamismehhanismi, et hinnata selle pikendamise vajadust ja kestust. Sel eesmärgil on artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 sätestatud, et hiljemalt kolm kuud enne lepingu kehtivusaja lõppu kutsutakse kokku ühiskomitee.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artikliga 1 antakse luba lepingule Euroopa Liidu nimel alla kirjutada, eeldusel et see sõlmitakse.

Artiklis 2 on sätestatud, et nõukogu peasekretariaat annab lepingule allakirjutamise täielikud volitused isikule või isikutele, kelle on määranud Euroopa Komisjon, tingimusel et leping sõlmitakse.

Artikliga 3 nähakse ette lepingu ajutine kohaldamine vastavalt lepingu artiklile 12.

Artikliga 4 nähakse ette kavandatud otsuse jõustumine.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahelise autokaubaveo lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 koostöimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 2. juunil 2022 andis nõukogu loa alustada Moldova Vabariigiga läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahelise autokaubaveo lepingu (edaspidi „leping“) üle.
- (2) Nimetatud läbirääkimised jõudsid 15. juunil 2022 edukalt lõpule.
- (3) Pidades silmas Venemaa poolt Ukraina vastu algatatud agressioonisõjast põhjustatud olulisi häireid Moldova Vabariigi transpordisektoris, on vaja, et Moldova ettevõtjad leiaksid alternatiivsed transiidiks kasutatavad maanteed läbi Euroopa Liidu ja oma kaupade eksportimiseks uued turud.
- (4) Arvestades, et Rahvusvahelise Transpordifoorumi mitmepoolse kvoodisüsteemi raames antud load ja Moldova Vabariigiga sõlmitud kehtivad kahepoolsed lepingud ei võimalda Moldova autoveoettevõtjatele vajalikku paindlikkust, et nad saaksid suurendada ja kavandada oma tegevust Euroopa Liidu kaudu ja koostöös Euroopa Liiduga, on äärmiselt oluline liberaliseerida kaupade autovedu nii kahepoolsete vedude kui ka transiidi eesmärgil.
- (5) Seetõttu tuleks käesolev tähtajaline leping, mida on võimalik pikendada, Euroopa Liidu nimel kiiresti allkirjastada, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (6) Selleks et hakata võimalikult kiiresti kasutama käesoleva lepingu kasulikke mõju kaubaveole, tuleks lepingut kohaldada ajutiselt kooskõlas selle artikliga 12,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vaheline autokaubaveo leping kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks, eeldusel et nimetatud leping sõlmitakse.

Lepingu tekst on esitatud käesoleva otsuse 1. lisas.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat annab lepingule allakirjutamise täielikud volitused isiku(te)le, kelle on määranud Euroopa Komisjon, tingimusel et leping sõlmitakse.

Artikkel 3

Kuni lepingu jõustumiseni kohaldatakse seda kooskõlas kõnealuse lepingu artikliga 12 ajutiselt alates lepingu allkirjastamise päevast.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*